

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8. uri, ob ponedeljkih ob 10. uri. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnih okrajih K 1-20, v dostavljajem na dom K 1-30; s pošto običajno K 30 — polletno K 10 —, četrtletno K 5 —, mesečno K 1-20. Za inostranstvo colicno K 30 —. Telefon številka 308.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnništvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnih okrajov. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, četrta, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti vamko. Telefon številka 308.

Politični položaj.

Že od Badenija sem ni bila politična in parlamentarna situacija v Avstriji tako komplicirana in s tako raznimi perspektivami na rešitev.

Ko so se vršile letošnje državnozbornske volitve, zagotavljalo se je posebno med kompromisnimi strankami na Češkem, da hočejo v parlamentu začeti s pozitivnim delom. Predpogoj tega pozitivnega dela je seveda v vsaki parlamentarni državi parlamentaren kabinet in vlada, ki hoče tega pozitivnega dela!

Sedanji ministrski predsednik grof Stürgkh, ki so v začetku gledali v njem vsi izrečnega ministra § 14 je po kratki pavzi takoj nastopil pot, ki jo je začrtal v svojem labodjem spevu odišli Gautsch. Stürgkh hoče prvikrat v svojo bližino Slovane in Italijane, ki so bili odslej vedno jezicek na situacijski tehnični v parlamentu. Zato pa vlada sili z italijansko fakulteto in jo hoče Italijanem preskrbeti na vsak način čimprej! — Dogodki v zadnji seji proračunskega odseka pa so dokazali, da nemško razpoloženje ni nikakor napačno za italijanske zahteve. Dasi je nemški Nationalverband sklenil, da prepusti svojim frakcijam fakultetno glasovanje svobodno, ter samo a limine odbil vladni predlog, ki naj bi bil po njem Dunaj sedež te fakultete, je jasno, da je vključ temu sklepu velika večina nemškega Nationalverbanda proti italijanski fakulteti.

Kompromisni predlog, da naj se predloga o fakulteti zopet odkaze pododseku, Italijani kot navadno zavlačevanje odločno odbijajo, ter bi sprejetje istega smatrali za casus belli, začeli bi v odseku z obstrukcijo proti donavski regulacijski predlogi, ki so z njo v ozki zvezi vodnocestna vprašanja, ki pa tvorijo zopet vitalne zahteve severnih provinc.

Po zbornici ropota Šušteršič s svojo opozicijo. Ko je v četrtek govoril Verstovšek svoj triurni govor, je vsled plitve in obstrukcijske vsebine istega splošno prevladovalo mnenje, da je vrgel Šušteršič prvo karto. A klerikalci so to odločno zanikali in trdili, da vsebuje Verstovškov govor edino le zahteve in želje slovenskega prebivalstva! V imenu Šušteršičeve družbe je izjavil isti govornik, da bo glasovala proti budgetnemu provizoriju, kar znači popolno opozicijo!

Dejstvo je, da je to stališče Šušteršičevega kluba popolnoma pravilno, ker Slovenci so proti vladi, ki sedi v nji in v nji zavzema tako važen portfelj kot je justični minister, mož s tako preteklostjo kakor je Hohenburger! Dvomimo edino le, da bi bila ta Šušteršičeva taktična poteza odkritosrčna, ker odkritosrčnost pri tem politiku doslej nismo bili vajeni, ter so nam bili njegovi načrti vedno le vzrok sumničeni in to vedno na škodo slovenskega naroda.

Ako stoje danes klerikalci v opoziciji, je to stališče edinole pravilno. To stališče pa bi morali slovenski klerikalci zavzeti že pod Bienerthom, ki je že njegovo ime značilo odločen protislovanski režim. Konstatirati pa moramo, da je perspektiva za Slovane pod Stürghovo vlado precej jasnejše, kajti Stürgkh priznava, da brez Slovanov ne gre! Toda vključ temu, da obstoji mogočnost, sedanja vlada bo slednjič odprla oči in pravičnega delila tudi nam Slovincem kriha. Nikakor ni položaj še tak, da bi mogli Slovenci votirati ti vladi le en vinar, le enega rekruta!

Kakor smo vedno najodločnejše protestirali proti klerikalni korupciji, ki jo uganjajo s svojo opozicijo, da bi naribarili v kalnem kakih strankarskih koristi za stranko v domovini, tako se nam zdi tudi nenaravna ta sapa, ki je v zadnjem času zapihljala iz Dunaja med Slovenci.

Dr. Kramar je imenoval Hohenburgerja črnim madežem sedanje vlade, nam se pa zdi vsa ta vlada, ki si ne upa žrtvovati Hohenburgerja, velik črn madež in prepaj, ki toči Slovane od vsakega skupnega dela z elementi, ki so bili doslej pod protektoratom vlade navajeni postopati s Slovenci kot ljudmi brez pravic a z velikimi dolžnostmi!

Mesčanske stranke — kakor so Mladočehi in v veliki večini Poljaki, si žele pozitivnega dela, ker pač dobro vedo, da vlada zaupa razsodnim politikom mesčanskih frakcij. Ne dvomno miha Mladočehi vzgled poljske politike, ki so si na škodo drugih Slovanov pridobili s svojo vedno vladi hlapčevsko politiko vse to, kar so se le želeli. Mladočehi jih hočejo posnemati in v tem vidijo ono pozitivno delo, ki so nanj prisegali v času volilne borbe.

Dejstvo je pa tudi, da so tudi češki narodni socijalci, ki so sklenili z Mladočehi kompromis, zavzeli stališče pozitivnega dela.

Jako lepa beseda je to pozitivno delo, a neovrgljivo dejstvo je, da v sedanjih razmerah od tega pozitivnega dela toliko časa ne more priti, dokler avstrijska vlada ne izvede onega velikega dela, ki ga je programatično napovedoval Gautsch! Pozitivno delo parlamenta mora najti svoj vzgled v pozitivnem delu vlade! Dokler pa ne vidimo tega, toliko časa ne moremo upati tudi na pozitivno delo in vseh v parlamentu!

Kako pa naj Slovenci pričakujemo za se res tega pozitivnega dela, ko nam je vsaka beseda, vsako dejanje ministra Hohenburgerja udarec v obraz!

Mi nismo bili nikdar optimisti in nismo tudi v sedanjem trenutku, ker politična situacija še daleko ni tako jasna, da bi nam nudila le deloma boljšega vzgleda v bodočnost.

V slovenski javnosti se danes klinja in blagoslovljiva mladočehiška stranka, ki je nje duševni in politični oče dr. Kramar! To je ona ista stranka, ki je pod vodstvom istega poli-

tika v času volilne reforme brezobzirno vrgla slovenski napredni javnosti zanjko okolo vratu, ter slovenska msta zadrnila v korist slovenskim klerikalcem! Takrat jih je Šušteršič blagoslovljal, ker je njih taktika pomagala ubiti slovensko napredno zastopništvo v dunajskem parlamentu, danes jih proklinja za to, ker ima v svoji sredi Ravniharja! Napredna javnost pa ravno narobe, proklinjala jo je takrat, ko ji je vzel vsako politično moč, blagoslovlja jo danes, ker ima v svoji sredi Ravniharja!

Mi pa konstatiramo, da se bojimo darov teh Danajcev, ker imamo prebriske izkušnje.

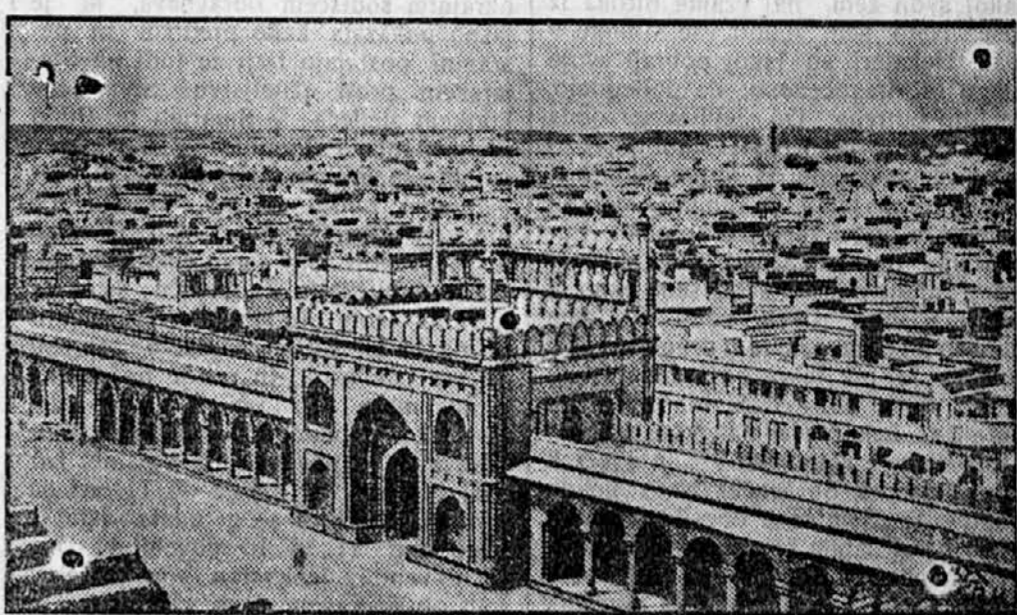
Slovenska napredna javnost ne čuti važnosti sedanjega političnega položaja, zato se nam zdi potrebno, da čujemo besede te javnosti, ker res bo sicer prepozno, ako je bil tudi greh sladak!

DNEVNE VESTI.

Interpelacija glede konfiskacije sobotnega „Učiteljskega Tovarisa“. Kakor smo že v četrtek med brzojavnimi vestmi poročali, so v seji poslanske zbornice v sredo posl. Stifbrny in tovariši interpelirali justičnega ministra zaradi konfiskacije 14 notic v sobotnem „Učiteljskem Tovarisu“, ki se tičejo šolskega nadzornika Maierja. Ta konfiskacija je bila nekaj tako nezasihanega, da je bila interpelacija v resnici zelo umestna. Iz interpelacije priobčujemo, ker bo gotovo zanimalo tudi širšo javnost, kaj se dandanes vse konfiscira v Ljubljani, še naslednjih pet notic:

Maier in terorizem. Ker se že Maier toliko brani terorizma, ga vprašamo sledeče: Kako je to, da nadzornik A. Maier ne odpravi terorizma in ne uveljavi svobode izpovedi pri disciplinarni preiskavi Janka Nep. Jegliča? Nam je znan slučaj, da se priča ni upala izjaviti resnice samo radi tega, ker je vedela, da Maierju ne bo ljubo. Nadzornik A. Maier se bo še spomnil afere o anarhistih na II. mesni šoli. Mi že danes opozarjamo člane mestnega šolskega sveta, da izpovedbe zaslišancev v Jegličevi disciplinarni preiskavi niso bile svobodno izražene, in da se ni povedalo vsega. „Se ne spominjam več“ je simbol svobodnega izražanja, ki se ima glasi: „Se bojim povedati!“

Maier osramočen. Da je resnica, kar smo mi pisali o pedagoških zmoglostih nadzornika Maierja, nam je potrdil sedaj sam. V zadnjem terminu se je namreč odpovedal kot član izvrševalne komisije pri usposobljenostnih izpitih. Poročal je, da zaradi katarja. Po ulicah ga je bilo pa videti s cigaro v ustih. Ni tajno, da je bil prvi vzrok odpovedi naše razkrinkanje „pedagoga, pisatelja in kramarja“ A. Maierja na učiteljsku že prej javna tajnost in mu naše razkrinkanje ne bi škodovalo na ugledu med resničnimi

Potovanje angleškega kralja Jurija v Indijo, o katerem smo že pisali, ima zelo obširen program. Z ladjo Medina se je pripeljala angleška kraljevska dvojica v Bombe. Od tod je šla dne 6. t. m. pot v Delhi v severni Indiji. Vožnja po železnici iz Bombe v Delhi je dolga 1600 km. — Naša današnja slika kaže nekdanjo slavno prestolno mesto prejšnjih velikih mogulov, Delhi

pedagogi. Le sraka je bila toliko nesrečna, da so ji potrgali pavje perje!

Cesarski svetnik Anton Maier. Kakor nam poročajo iz povsem zanesljivega vira, se je pod svetnika Laschana vlado pogajal nadzornik A. Maier celo za naslov cesarskega svetnika. Za kaj hoče imeti to odlikovanje, nam ni jasno. Znano nam je pa dobro, da za nadzorniške dobe A. Maierja ni ljubljansko šolstvo nič napredovalo, temveč se je bistveno poslabšalo, ker nadzornik A. Maier je uvedel v ljubljansko šolstvo tak birokratizem, da je moral uničiti uspešni napredek šolstva in pouka. Ljubljansko učiteljsvo je postalo pisarniško osobje A. Maierja, ki je vso kvalifikacijo vršil po uradnih spisih in jahajni pik. Pisarije so onemogočile vsakako pripravo za pouk, zakaj pedantstvo je bilo po Maierju višek učiteljeve sposobnosti. Pouk je bil pastorka birokratizma!

Povišanje nadzorniške dotacije zahteva sedaj Maier, ko se je znebil nadzorništva v kočevskem okraju. Mi privoščimo nadzorniku Maierju povišek, kakor privoščimo njegovi hčeri službo, le pravično naj se vse izvrši. Nadzornik Maier je v Ljubljani posestnik in spominjamo se, da je tudi svoj čas dobil že znatno podporo od dež. šol. sveta, medtem ko mnogo ubožnih, res podpore skrajno potrebnih učiteljev ni dobilo nič podpore, s pristavkom, „da je zmanjkalo sredstev“. Nam se zdi tako odjedanje podpor v skrajni bedi živčim učiteljem krivično, posebno ker ne vemo, je li dobiva Maier podpore kot nadzornik večnega dopusta ali kot posestnik?

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 %, brez odbitka restnega davka.

Drugo poglavje.

POROKA.

I.

Kralj Franc I.

V eni izmed samotnejših soban Louvra so bile zbrane štiri osebe: Franc in Henrik, kraljevska princa, ter Roncherolles in Saint-André, ki sta bila ravnokar prišla v Loure. Brata, priklenjena drug k drugemu po sovražstvu, kakor veže dobre brate ljubezen, sta bila nerazdružljiva. Noben ječar še ni verneje pazil na gibanje svojega jetnika kakor je pazil Franc na Herikovo početje; noben inkvizitor ni iskal potprežljiveje odseva skritih misli, kakor ga je iskal Henrik na čelu svojega brata Franca. Brata sta oboževala v blazni ljubezni obadva isto žensko. Skupaj sta jo videla prvikrat pod topoli ob Seini, in v srcih obeh je istočasno izbruhnili ogenj strasti. Ob nestrpno pričakovane prihodu Roncherollesa in Saint-Andréja je prešinil oba kraljeviča isti drhtljaj tesnobne radovednosti.

„Messeigneurs,“ je dejal grof de Saint-André, „zdaž veva, kdo je on — ljubimec njen!“

„Messeigneurs,“ je dodal Roncherolles, „izvedela sva tudi, kdo je deklica, ki jo milostno odlikujete...“

„Kdo je?“ sta ga prekinila princa.

„Hči zlahtnega gospoda de Croixmort!“

„Hči nadsodnika, ki je bil včeraj ubit na trgu Grève!“ je dodal Saint-André.

Brata sta ošinila drug drugega s prežečim pogledom.

Nobeden izmed njih ni pomislil, da bi moral spričo žalostne smrti očetove spoštovati hčerino zapuščeno in se odreči svojim zlim naklepom.

LISTEK.

Nostradamus.

„Spite v miru, mamica. Zbogom! Jaz odhajam na delo: najti hočem Croixmartovo hčer... Najti hočem izdajalko. Moja nevesta mi bo pomagala... Kaj ne, Marija, da mi hočeš pomagati!“

Deklica se je ozrla s prepadlimi očmi na sveže nasuto zemljo. Zamajala se je od strahnega stresljaja, ki jo je prešinil.

„Da,“ je odgovorila, „pomagala ti bom!“

„Slišite, mati! Dva bova: vaš sin in vaša hči! Počivajte torej v miru. Na vaš grob se vrnem šele tisti dan, ko vas bom mogel poklicati za hip iz jame in vam povedati, da je osveta dopolnjena in pravica storjena!“

Čudne besede mladega moža, ki je govoril, da hoče enkrat vzdramiti mrtvo iz njegove večnega spanja, niso presenetile Marije; tako mogočno je zvenel v njih glas nadčloveškega prepričanja. Zdajci pa je Renold stopil k njej, prijel jo za roko in izpregovoril s svojim zvonkim glasom, ki je bil tako mil, kadar ga ni srd prepajal s trdo bridkostjo:

„Zdaj, ljubljena nevesta, tu pred grobom, ki bodi priča najine zaroke, mi lahko poveš tisto, kar si mi obljubila povedati... Oh, povej mi takoj,“ je prosil goreče, „da moreva združiti najino usodo: da morem že jutri prositi tvoje starše za tvojo roko!“

„Kaj?“ je zajecljala Marija, omamljena od groze.

„Ime tvojeva očeta in tvoje matere!“ je dejal Renold.

Marija je napela vse moči, da ni bruhnila

v jok in se zgrudila na zemljo. In vendar, saj se je nadejala tega vprašanja; pripravila se je bila nanj. Zgradila si je svojo laž do najmanjše podrobnosti — laž, ki naj bi rešila obupa njiju obadva, vzlasti pa Renolda!

„Ime mojega očeta?“ je zajecljala.

„Ali ni potrebno, da ga izvem?“ je vprašal mladi mož s rahlim glasom.

Počasi je ovila roke okrog vratu mladeniča, ki ga je ljubila v tej minuti z najčistejšo ljubeznijo; naslonila mu je glavo na ramo in zamrmrala:

„Renold, ljubljani moj Renold, izvedi torej, kar sem ti hotela prikriti!“

„Govori!“ je dejal Renold trepetaje.

„V dnu srca bi bila rada pokopala to skrivnost; toda ker hočem biti vsa tvoja, ti moram žrtvovati tudi svoj ponos... Poslušaj me, Renold in vedi, zakaj sem se ti tolikanj obotavljala povedati, kdo sem... Brez očeta sem in brez matere, otrok brez rodbine... dekle brez imena...“

Roland je vztrepetal, in stisnil izvolylenko tesneje na svoje prsi.

„Ubogi angel moj!... In to te je bilo sram povedati?... Oh, bodi brez skrbi! Saj vem, s kakšnim krutim zaničevanjem preganja svet otroke brez imena!... Toda, če nimaš niti očeta, niti matere, ti bom jaz nadomeščal rodbino.“

„Da, da!“ je zajeclala, objemaje ga krčevito.

„In tudi ime dobiš: moje ime!“

„Da, da!“ je ponovila vročično. Torej me ne pahneš od sebe? Ne zaničuješ me?“

Njegove ustnice so odgovorile molče na ustnicah Marije. Nekaj časa sta se držala objeta v opojni slasti. Nato so prišla vprašanja; in slehernemu vprašanju je sledil tako točen in

nasproti Japljeve. Ker je bilo že polnoči smo vsi trdno spali. Naenkrat me zbudi iz spanja strašen smrad. Zbudil sem tudi svojo ženo in jo na to opozoril. Ona je takoj izjavila, da mora nekje v hiši goreti. Radi tega sem takoj vstal, vzem svetilko in odšel z njo na hodnik, da vidim, če nama preti nevarnost. Ker se mi je zdelo, da prihaja dim iz Japljeve sobe, sem skušal odpreti njegova vrata. Soba je bila zaprta. Ko sem vrata odprl, je puhnil iz sobe gost dim. Naročil sem takoj svoji ženi, naj vzame otroka iz hiše. Nato sem zbudil vse stranke v hiši. Nekateri so lakoj pobrali svoje blago in dragocenosti, da pobegnejo, če bilo potreba. Do Japljevega okna je mogoče priti le skozi kuhinjo, oziroma skozi balkon, ki je pred kuhinjo. Odšel sem takoj v kuhinjo, zgrabil poleno in pričel razbijati po oknu. Kar zapazim, da visi Japelj nag na znotranji strani okna. Razbil sem okno in prišel v sobo. Japelj je visel na oknu, pod njim pa je gorela grmada. Plameni so objemali truplo obešenca. Majstorovič se je približal obešenemu in prerezal jermen, na katerega se je obesil. Truplo je nato padlo v ogenj. Na kraj nesreče je prišel končno še redar Jelič, nakar sta oba stražnika potegnila truplo obešenca, ki je bilo že popolnoma opečeno. Iz ognja in je odnesla na sredo sobe. Ostalke slamnate grmade, ki je še gorela, pa sta vrgla skozi okno, da lažje pogasita ogenj v sobi. Tla pod oknom so že skoro popolnoma zgorela in bila je velika nevarnost, da se ožge tudi strop. Konečno je prišlo ognjegaško društvo, ki je preprečilo nadaljnjo nesrečo. Pokojni Fran Japelj je bil rojen 1. 1886. v Ljubljani in je služil na Sušaku kot davčni stražnik. Nekateri pravijo, da je bil precej inteligenten človek in da je rad čital senzacionalne romane. Zapustil ni nikakega pisma, iz katerega bi se moglo spoznati, zakaj je izvršil tako strašen samomor. Njegovi prijatelji pripovedujejo, da je izvršil samomor radi tega, ker mu je pobegnila njegova ljubica.

Volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino. Za jutrajšno volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino sta postavila kandidate trgovsko društvo „Merkur“ in „Slovensko obrtno društvo“. Skupni kandidati so: v I. razredu za namestnike g. Ivan Plantan, c. kr. notar v Ljubljani in II. razredu za člana g. Alojzij Lilleg, trgovec v Ljubljani, v III. razredu za člana g. Josip Polak, trgovec v Ljubljani, Sv. Petra cesta in za namestnika v III. razredu gg. Ivan Belič, posestnik in gostilničar v Ljubljani. Razentega kandidira Slovensko obrtno društvo v III. razredu mesto kanonika Sušnika, ki je kandidat „Merkurja“, g. Engelberta Franchetti, brivca v Ljubljani. Pozivljemo volilce naj vsi združijo svoje na zgoraj omenjene skupne kandidate. V III. razredu pa naj napredni volilci na vsak način glasujejo za kandidate „Slovenskega obrtnega društva“, ki so: za člana gg. Engelbert Franchetti

brivec v Ljubljani, Sodna ulica in Josip Polak, trgovec v Ljubljani Sv. Petra cesta in za namestnika v III. razredu gg. Ivan Belič, posestnik in gostilničar v Ljubljani in Fran Stare sobni slikar v Ljubljani. Volitev se lahko vrši osebno na magistratu ali pa se izpolnjena glasovnica z izkaznico vpošlje po pošti. Volitev v I. razred je od 9—10 v II. razr. od 10—11, v III. od 11—12 ure dopoldne.

Predrzna nesramnost kateheta. V Ptuj se je dne 7. t. m. vršila pred okrajnim sodiščem obravnava, ki je jasno pokazala, kako predrzni in nesramni postajajo farji že tudi na Stajerskem proti učiteljstvu. Stvar je v kratkem sledeča: V Smarjeti pri Ptujju imajo kaplana Planinca. Ta je želel, naj bi se mu zaradi komodnosti, da bi mogel hoditi na lov, izpremenile ure verouka na ondnotni šoli. Povedal je pa o svoji želji samo enkrat mimogrede nadučitelju Žunkoviču; sicer pa je hotel svoje ure verouka izpremeniti ne da bi bil šolsko vodstvo zaprosil ali vsaj obvestil. In res je prišel dne 8. novembra kar ob 9. uri v šolo, ravno ko je poučevala učiteljica Stočekova in je povedal, da bo imel kar zdaj verouk, ker pojde ob 11. uri na lov. Ali učiteljica se ni udala. Isto je storil dne 11. in 15. novembra. Dne 22. novembra je kaplan spet prišel v šolo ob nepravem času. Učiteljica je poučevala ravno računstvo. Ker je vključ vstopu kaplana še naprej pisala na tablo račune, se je zadržal: „Med veroukom se ne piše na tablo!“ Nato je učiteljico ozmerjal in ji pokazal vrata. Ona je šla po nadučitelja, ali tudi to ni nič pomagalo. Tudi njega je kaplan ozmerjal in mu pokazal vrata. Dejal je, da bo rabil silo, če ne gre izlepa ven. Pri tem pa je izpraševal otroke iz „verstva“. Slednjic je — v navzočnosti nadučitelja — dejal: „Vstanite in molite očenaš, da sveti duh razsvetli pamet našega nadučitelja!“ Nadučiteljev seveda očenaš ni molil, ohranil pa je vključ tej nečuveni sramotivi mirno kri. Ko je bil očenaš pri kraju, je kaplan dejal: „Kristjani se pokrižajo; kdor tega ne stori, ni kristjan. Če zna nadučitelj napraviti križ, naj ga napravi...“ — Zaradi teh nesramnih žalitev je vložil nadučitelj proti kaplanu tožbo. Kaplan se je seveda na vse načine zvijal, ali pomagalo mu ni nič. Obsojen je bil na 100 K globe, oziroma na 4 dni zapor, kar je v resnici čudovito malo. Mi smo radovedni, kaj bi se zgodilo učitelju, ki bi tako nastopil proti kateheti, kakor je kaplan Planinc nastopil proti nadučitelju Žunkoviču? Ali bi se slavne oblasti ravnale po principu enakopravnosti? Slučaj Žunkovič-Planinc nam vnovič kaže, kako koristno je delo, da se farjem vzame oblast, ki jim jo je dala človeška neumnost.

Kap je zadela včeraj zvečer Avgusta Pečarja, slugo pri Krisperju. Pečar je stanoval 40 let v eni hiši in sicer na Dunajski cesti št. 33. Star je bil 61 let. Blag mu spomin.

Oražen co Černe. O včerajšnji obravnavi pred okrajnim sodiščem povodom tožbe meščanskega gerenta Oražena radi razžaljenja časti, priobčimo poročilo jutri, za danes samo povemo, da je obravnava zopet preložena.

Javno predavanje. Akademija prične jutri v pondeljek s svojo letošnjo serijo predavanj. Predaval bo pisatelj gosp. Ivan Cankar o pesniku Murnu-Aleksandrovi, ki smo desetletnico njegove prerane smrti ravno

letos praznovali. Predavatelj je bil osebni prijatelj pokojnega pesnika in zato bo njegovo predavanje tem zanimivejše. — Dolžnost slovenskega občinstva je, da z obilnim obiskom predavanja da moralno podporo izobraževalnim tendencam Akademije.

Žalostne posledice alkohola. V mestu je stanoval neki zakonski par, ki je neprestano obiskoval različne žganjarne in se mnogokrat napil do nezavesti. Posledica tega je bila, da si je žena zlomila levo roko, katero je nosila še sedaj obvezano. Ko sta zakonska v nedeljo zopet popivala v neki žganjarni, je žena nenadoma zapustila lokal iz izjavila, da bo izvršila samomor. In res še sedaj ni o njej nikakega sledu. Pogrešana T. M. je 32 let stara, velikt in vitka; nosila je črno suktnjo in belo ruto.

Najdeno truplo. Dne 3. novembra t. l. je nenadoma odšla od doma 26letna umobolna kajzarjeva soproga Marija Hoči iz Zgoranje Preske in se ni več vrnila. Dne 30. novembra jo je našel neki posestnik v Savi popolnoma nago. Potegnil jo je takoj iz vode. Truplo je bilo že močno razjedeno in je najbrže ležalo kake tri tedne v vodi. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Polhov Gradec in je tamkaj pokopali. Hoči je najbrže izvršila samomor.

Vlom. V sredo zvečer se je splazil neznan tat v trgovino peka in hišnega posestnika Josipa Bončarja Pred škofijo in ukradel denarnico, v kateri je bilo mnogo računov, trije stokronski, trije petdesetkronski, deset 20kronskih in 6 10kronskih bankovcev. Odnasel je tudi za 40 K niklastega denarja in vrečko, v kateri je bilo za 22 K dvovinarskih nevecv.

Aretacija. Dne 7. t. m. je šel neki potopnik po državni cesti proti Ježici. Ko mu je prišla nasproti orožniška patrulja, ja takoj pobegnil. Orožniki mu je sledil in ga aretirali. Orožniki so konstatirali, da je aretiranec neki brezposelni krojaški pomočnik, ki že več mesecev ni imel nikakega posla. Izročili so ga sodišču.

Aretrant divji lovci. Konec pretečenega meseca je našel neki lovski paznik na Krmu v radovljiškem sodnem okraju štiri noge divjega kozla in še svežo lobanjo. Spoznal je takoj, da je bila izvršena lovska tatvina in je zadevo takoj naznanil orožnikom. Preiskava je imela popoln uspeh. Orožniki so namreč aretirali dva divja lovca in odredili pri obeh hišno preiskavo. Našli so pri njih 8 nog divjih kozlov in gamzovo brado. Izročili so ju okrajnemu sodišču v Radovljici.

Razgrajči. V petek zvečer je stražnik aretriral nekega pijanega mlinarja, ki se je na Martinovi cesti valjal po blatu in razgrajl. — Neki brivski pomočnik je povzročil v svojem stanovanju tak kraval, da ga je moral stražnik aretirati. — Okolu polnoči sta se na Dolenjski cesti pretepalava dva delavca in metala drug drugega ob tla. Stražnik je oba odvedel na policijsko stražnico in potem odpeljal v zapor.

Mali zločinec. Ko je pred kratkim peljal poštni voz iz Novega mesta, je skočil zadaj na voz neki šolar in razrezal vrečo, v kateri je bil spravljen kruh za ob cesti ležeče gostilne. Voznik je malega zločinca še v pravem času prepoznal.

Maščevanje psa. Ko je pred kratkim hotel neki konjač v Cerkevni ulici vjeti nekega psa, ki ni imel znamke, ga je pes napadel in mu raztrgal hlače. Naslednjega dne je pes

ležal zopet na istem mestu. Kar pride mimo njegov sovražnik. Pes ga je ponovno napadel in ugriznil v desno roko in nos.

Pri tatvini zasačen. Dne t. m. pomoči je bil na stehi večke papirnice zasačen neki tovarniški delavec ravno v trenutku, ko je hotel ukrasti kos klobučevine v vrednosti 70 K.

Kurji tatovi. V poslopih, ki leže blizu starega pokopališča in artilerijske vojašnice je bilo v zadnjem času pokradenih več kokoši, ne da bi se policiji posrečilo tatove aretirati. Tudi v Mostah, Vodmatu in v Zeleni jami je bilo ukraden več perutnine.

Kdor mnogo sedi, slabo prebavlja! „Niti rastlinska hranilna sredstva“ piše dr. Granic hstättent, mestni fizik na Dunaju, niti druge zdravilne vode ne učinkujejo v teh slučajih tako ugodno, kot večletno zdravljenje z naravno Franc-Jožefovo gredico. V nobeni družini, v nobenem gospodarstvu naj bi ne manjkalo to mnogopreizkušene „Franc-Jožef-ove vode.“

Najdeno. G. Franc Dolenc, čevljar v Kolodvorski ulici št. 35 je našel v petek zvečer v Kolodvorski ulici denarnico z manjšo svoto denarja. Izgubitelj naj se zglaš pri najditelju na domu.

Našla se je denarnica z manjšo svoto denarja. Dobi se pri pekovskem mojstru Aubejlu na Glincah.

Razstavljene diplome. V izložbi tvrdke Gričar & Mejač so razstavljene diplome „Društva slov. trg. potnikov“ ustanovnim članoma tega društva: gg Ivanu Samcu in Ant. Krisperju. Pred par dnevi pa so bile razstavljene diplome ustanovnim članom: g. E. Kavčiču, Ljubljanski kreditni banki in Kolinski tovarni za kavne primesi. Diplome so prav okusne. Imena je umetno narisal risar litografije Blasnikovih nasl. v Ljubljani, gospod Valášek.

„Delavsko bralno društvo“ v Idriji ima svoj redni občni zbor dne 17. t. m. ob 2. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: I. Poročilo: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika d) knjižničarja in e) preglednikov računov. II. Volitev: a) predsednika in podpredsednika, b) novega odbora, c) preglednikov računov. III. Določitev članikov za leto 1912 in IV. Razni predlogi.

„Slovenska filharmonija“ priredi danes pod vodstvom gospoda kapelnika Vavčiča Talicha, ljudski koncert v veliki „Unionovi“ dvorani, pri pogrnjenih mizah. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 vin.

„Ideal“. Spored za danes v nedeljo in ponedeljek: „Luzern“. Prekrasen naravni posnetek. — „Ga. Babilas prijateljica živali“. Jako komično. — „Žrtev dolžnosti“. Senzacijska ameriška drama. Samo pri popoldanskih predstavah. — „Dolžnost in čast. Zanimiva drama. Samo pri večernih predstavah. — „Níc Winter in tatvina Monne Lise“. Komični prizor. — „Akrobatska družba Viktor“. Varietetna slika v barvah. — Kristjan namestni ženin“. Jako komično. — V terek: Moč ljubezni. Ljubezensko življenje. Umetniški film Nordiskfilm Co.

O. BERNATOVIC
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana.
Velikanska zaloga narejenih oblik za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Državna lotarija. Izžrebane številke na Dunaju 25, 64, 67, 50, 18. — V Gradcu 79, 10, 7, 86, 70.

Književnost in umetnost.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v nedeljo popoldne ob 3. se igra pri znižanih cenah zadnjič v sezoni za goste z dežele Horstova izvrstna burka „Nebesa na zemlji“ (za lože par) z g. Verovškom, Nučičem, Povhetom, go. Setfilovo in go. Bukšekovo v glavnih vlogah; zvečer se vpripori prvič izvrstna noviteta, ljudska igra „Romantika na vasi“ V. F. Jelena (za nepar-abonente). Dejanje se godi med kmeti in cigani v slovenski vasi v sedanji dobi. Igrajo vse prve dramske uoči. Glavne vloge igrajo ga. Setfilova, gđc. Wintrova, ga. Bukšekova, g. Nučič, gosp. Skrbinšek, g. Simacek in g. Danilo. — V terek nanovo studirana in nanovo vpriporjena Leharjeva priljubljena opereta „Grof Luksemburški“ (za par), v kateri pojeta prvič gospa pl. Foedrantspergova (Angele) in gosp. Horský (Brissard). Opereta je novopremijena.

Naš rojak F. Tratnik, znani velenadarjeni slikar je razstavil s češkim umetniškim društvom „Manes“ v „Hagenbundu“ na Dunaju. Kakor poroča „Wiener Abendpost“ je njegova risba „Slepici“ pretresujoča, velikega občutka in čisto slovensko občutena. Vrlemu umetniku iskreno čestitamo na velikem priznanju in uspehu v tujini.

Popravek. V včerajšnje gledališko poročilo se je vrnila tiskovna hiba; mesto „pesniško sploh voziti ne zna“, naj se čita „tvoriti.“

Fajmostra Jurja Gliste

nedeljske pridige od tega pekla na svitlombo venkej dane skozi gospoda Bavbava.

Ta 5. pridiga al od tega peklenkega smradu.

De v peklu gvišno je en neizrečen smrad, to nam pove ta prerok Izajias rekoč: Namest tega lepega duha bodo smrad imeli. V peklu je en tak smrad, da nobeden človek ne more zapopast. Kader eno živinče cerknjeno leži, toko zlo smerdi, de ne more eden zmeraj tam stati. Kader jih leži stu al taužent, kaj je to za en smrad. Al ta smrad ni neč v perglihi proti peklenkemu smradu. Ta peklenški smrad je preveč od svoje nature toko velik, ker ta pekou se nikdar ne lufta, ker je zmeraj zapert, že čez pet taužent let, ker so noter vse sorte smerdljive reči, žveplo smola in vse

Sence jutra.

Ruski spisal M. Arcibašev. — Prevel Anton Mellic.
»Ko sem prečital to,« je govoril Paša Afanazjev s slabotnim, trgajočim se glasom, podobnim škripanju vstavljajočega se, majhnega stroja in dobna s suhimi prsti po knjigi, »se mi je zazdelo, kakor da so v moji sobi odprli okna: tako se je razsvetlilo vsenaokrog. Ves ta brezbarvni, brezradostni ton... kakor da griže dušo iz človeka!... A tukaj — kakšen fant! S kakšnim zmagoslavnim akordom to konča!... Samo pogledite na to stvar; to ni samo navadna povest o tem, kako se je napravilo dekle in odšlo študirat... To je simbol globokega pomena! Vedeli so, o kateri povesti govorim, povest je bila ugajala vsem, toda vsem je bilo čudno in neprijetno poslušati zmagoslavni, navdušeni glas človeka, ki je bil tik pred smrtjo. In sedaj, pri umirajočem fantu, se je zdela knjiga nezanimiva in celo potrebna.
»Ah, le še več takih budečih, smelih glasov!« je s tihim glasom, iz katerega se je čul silen napor, zamišljeno rekel Paša Afanazjev. »Trebaja je buditi, treba klicati... treba je povedati vsem, da ni življenja tam, kjer ni mogočnega, naporenega truda!... A kar je glavno, — treba je, da izgine lastni mali jaz, lastni interesi, lastni ljudje, da bodo v si ljudje, da nastopi blagostanje vseh, da bo vseh svet odprt človeku!«
»Da... samo kako naj dosežemo to?« se je nedoločno odzval Andrejev.
Paša Afanazjev je takoj obmolnil in pogledal nanj z bolno blestečimi očmi, kakor človek, ki je začel nekaj, a še ne razume pomena besed. Andrejev pa je molčal.
»Draga Lizočka,« je rekel Paša Afanazjev mehko in radostno. — »jaz sem tako vesel,

tako vesel, da sem vas potegnil iz tistega blata! Zaradi vas sem vesel in zaradi sebe... kar je to majhna zasluga, rešiti človeka, in celo tako milega, tako dobrega človeka, kot ste vi!... In jaz sem vas rešil, ni res?... No, ne samo jaz, tudi knjige so pomogle mnogo, — zopet je slabo pobobnal po knjigi, »a vendar...«
Pomolčal je, premišljevalje naporno o nemem, in ko je zopet pričel zopet govoriti, je govoril z naporom in se smehljaj slabotno nenuaravno:
»Čujte, Lizovka, ako jaz umriem... to se lahko zgodi... vam ostavljam svoje delo... Vi ste moje stvarjenje, v vaši mili, dobri duši bodem živel tudi jaz... Saj je tako, Lizočka... Na kake žalostne misli sem prišel... Ali se spomnite, kako ste hoteli vzeti za moža tistega korneta, ki se je hotel vstreliti iz topa?...«
Paša Afanazjev se je radostno zasmeljal.
»Spominjam se, Paša...« je žalostno odgovorila Liza, zroč mu v oči s svojimi dobrimi, vzbočenimi očmi, in se trudila, da bi se nasmehnila.
»Da... No, Bog ž njim!... Meni ga je postalo naposled, veste, celo žal. Saj pravzaprav on ni nič kriv v tem, da ga je usoda in okolica ustvarila plitvega. A trpel je najbrže silno... da...«
Paša Afanazjev je zopet zamišljeno pomolčal in v njegovih očeh je bilo nekaj žalostnega in toplega.
»Da, glavno ste storili s tem, da ste odšli od tam!« je nenadno zopet ozvil. »Naj pride in se zgodi karkoli, vse je sedaj pred Vami... mila Lizočka!...«
Paša Afanazjev je prenehal, in nekaj čudnega, nerazumljivega, nekaka zasanjana, nadnaravna vznihanost je razsvetlila njegov suhi obraz, na katerega so padali mehki, potni lasje.

Dori se je zazdelo, da ne govori z Lizo in ne o Lizi in njegov obraz jo je spomnil, ne prvikat, z bolesto jarkostjo na neko sliko, na kateri so v plamenu in v dimu iztegovali kvišku roke napol blazni mučenci... Postal je strašno.
Ko so se pripravili za odhod, je rekel Paša, oslabljen vsled prevelikega napora, Andrejevu:
»Dragi, vzemi tam-le spise, in odnesi jih k Bogdanovu... Tam so važne opazke na robu... Jaz še nekoliko poležim, oprosti... No, do svidenja, dragi moji!«
Oni trije so že bili prišli do vrat, ko je zaklical nakrat Paša naglas:
»Lizočka... Liza.«
Dora in Andrejev sta se ustavila na koridoru, a Liza se je hitro okrenila, stopila zraven njega in se sklonila. Začutila je suhi in objednem potni duh njegovega bolnega telesa.
»Lizočka...« je rekel Paša Afanazjev in zopet obmolnil. Njegove oči so čudno blestele v globokem, notranjem blešku, kakor da gleda nekam v svojo notranjost. Liza se je sklonila še nižje in čakala; sama ni vedela, zakaj se mu ni upala ozreti v obraz.
»Lizočka...« je ponovil Paša Afanazjev še tišje, kakor da se boji, da ga slišijo, — zdaj je pomlad... pri nas se pač taja sneg... Lizočka... zdravnik je dejal, ako bi vedno živel na jugu, bi nemara še... ozdravel!...«
Iz temnega, široko razprtega očesa tik pod Lizo je priteklo nekaj velikega, prozornega, in se razlilo po trepalnicah.

drugega, ker so izpodrsavale noge, so prinesli rakev do jame.
»Hodite v koraku, gospoda, v koraku!« je prigovarjal vso pot z bolestinim tonom v glasu eden izmed nesočih študentov, kateremu je rob rakve vedno zbijal čepico z glave in ga rezal v ramo.
Prst je hreščede plosnila na pokrov rakve, in padala spočetka rezko in votlo-zveneče, a potem mehko in prijetno na črno-rumeno brozgo. Nametali so majhen holmec, ki pa se je takoj zopet razlezel.
Študentje in kursistke¹⁾ so stali molče ob grobu, njih črne postave so se čudno odražale od belega, puščobnega mesta; nihče še ni hotel oditi.
»Larionov, govor... daj, govori!« so suvali drug drugega. Larionovu samemu se je poznalo po potnem, od napa zardelem obrazu, da bi mu bilo nerodno oditi odtod tako navadno, kakor je odhajal od vsakega družega opravljenega posla.
»Ne... kaj pa...« je zmignil z rameni Larionov.
Mladosten, čeden študent, z vznichenim in neumnim obrazom, je stopil za korak naprej, zavil čepico nad svojo kodrasto glavo in zaklical s trepetajočim glasom, zroč v daljo nad križi in spomeniki:
»Zastonj se ne daje ničesar... usoda za hteva žrtev v odkup!...«
In čez in čez zardel, je umolknil slovesno in skromno. Postal je zopet tiho in prazno vključ precejšnji množici ljudi, vrane so letale tam nekje nizko nad talim, mokrim snegom. Bilo je neznožno žalostno.

¹⁾ Kursistke se imenujejo v Rusiji slušateljice univerz.

sorte reči, koker prau ta prerok Izaijas na 3. postau rekoč: Njih špiža bo ratala v smola, njih zemlja bo v žveplo, noč in dan bodo smrad trpeli. Od peklenškega žvepla govori sv. Janez na 21. postau: Vsi neverniki, vsi razbojniki, vsi zoperniki, vsi lažniki, vsi nečistniki bodo goreli v tem bajerju, kateri je pouhen žvepla, smole in ognja. Ta bajer je tako smrdljiv in bodo mogli večno noter prebivati. Koker ni nobene vročine čez ta peklenški ogenj, toko ni nobenga smradu čez ta peklenški smrad. Oh! kako bodo njih trupla smrdela, de ni z nobeno rečjo za perglinat. Prav sv. Bonaventura: Ko bi biu en ferdaman člouk na ta svet spušen in bi svoj smrad od sebe djal, toko bi mogli vsi ljudje, žvina, tiče, ribe, vse bi moglo od velikega smradu z naglo smertjo umret. Ker to stri eno samo ferdamano truplo, oh, kako bo smrdelo tolik tauzent ljudi skupej! Oh, Bogu se usmil, kaj bo to za en smrad! Ja, oni so zvezani vkupej in ne morejo eden od drugega iti. To nam sam Kristus pove rekoč: Zvezite to ljulko v snope in verzite jo v ogenj, de se sežge.

Od tega terana Maksencija se bere, de je on pustu žive ljudi na ta merteve pervezat, enga živga na enga mertuga, usta na usta vkupej. Toko doug je mogu ta živi k temu mertumu bit pervezan, de je mogu od smradu tega mertuga tud ta živi umret. To je bla gvišno ena velika martra. Al ta peklenški smrad bo še hušji, ker bodo z gorečmi ketnami vkupej zvezani, in ta smrdljiva sapa bo iz enega ust v ta drugega šla. Oh, kaj bo to za en smrad, ker je ta pekou pouhen hudičovi!

Pišejo ti učeni teologi, de bodo po sodnjem dnevu toko gerdi ti hudiči in smrdeli de jih bodo ti ferdamani belj ostudne vidli, ker zdej so le duhovi.

Se bere, de enkrat je biu peršou hudič k sv. Martinu. Al sv. Martin je njega k špotu sturu, in ta hudič je zapustu za vselej en velik smrad, de je sv. Martin menu, de je v peklu, in je reku sam per seb: Ker en sam hudič tako smrdi, koko bo smrdelo še v peklu! Oh, gorje temu, ki bo uživou ta peklenški smrad, ki bo večno v njem prebivou! Oh, koko bodo tudi smrdeli te peklenške žabe, krote, kače, ki so pouhne smradu in lazijo po peklu okoli in po teh truplah, ja clo noter v usta in v nos jim bodo lazile. Kaj je to za en neizgrunlan smrad! Oh, vbogi grešnik, koko boš ti za grozovitni peklenški smrad prestat! Stori zdaj ena prava pokora, de boš uživou božje kraljestvo! Amen.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Parlamentarna situacija.
Dunaj, 9. decembra. Danes je prišlo v zbornico več italijanskih poslancev, ki so izjavili, da vstrajajo pri svojih zahtevah glede italijanske fakultetne predloge. Povdarjali so tudi, da bodo v slučaju, če se ne ugodnih zahtevam, tudi v plenumu glasovali proti proračunu. V terek se zopet vrši seja proračunskega odseka, na kateri se bo razpravljalo o italijanski fakultetni predlogi. Ako se bo obstrukcija nadaljevala, bo seja takoj zaključena. Parlamentarna situacija je radi italijanskega vseučiliškega vprašanja precej ogorčena. Vendar pa splošno prevladuje prepričanje, da pride z Italijani še ta teden do sporazuma.

Gosposka zbornica.
Dunaj, 9. decembra. Danes se je sešel proračunski odsek gosposke zbornice pod predsedstvom kneza Schwarzenberga. Baval se je s proračunom in poslovnim redom.

Oboroževanje Bolgarske.
Carigrad, 9. decembra. Iz Bolgarske prihajajo poročila, da se Bolgarska vedno bolj oborožuje. Italijanski oficirji in emisariji razvijajo živahno delavnost.

Dardanelsko vprašanje.
London, 9. decemara. Iz Petrograda prihajajo poročila, da ruska vlada dosedaj še ni stopila pred Turčijo z zahtevo, naj se reši dardanelsko vprašanje in Dardanele za Rusijo odpro. Tudi trditve, da bi turški ministri svet to rusko zahtevo odklonil, ne odgovarja resnici, ker o tem vprašanju med obema državama sploh še ni prišlo do pogajanj.

Juanšikaj — kitajski cesar.
London, 9. decembra. Kakor se poroča iz Sangaja, je general Lihuang, voditelj kitajskih revolucionarjev izjavil, da revolucionarji ne stoji več na stališču, naj se spremeni Kitajska v republiko. Revolucionarji so pripravjeni privoliti v konstitucionalno monarhijo. Najodločneje pa zahtevajo, da pade sedanja dinastija Mandžu. Revolucionarji bi bili zadovoljni s tem, da se proglasi ministrskega predsednika Juanšikaja kitajskim cesarjem.

Razne vesti.

* **Visok honorar.** Zadnjič je neki angleški zdravnik zdravil v angleški Indiji nepalskega maharadžo. Pacient je bil z zdravljenjem popolnoma zadovoljen in je dal izplačati zdravniku 160.000 K kot honorar.

* **Slepa pevka.** V Monakovu bo priredila 16. t. m. „večer pesmi“ koncertna pevka Lejla Hölderhoff iz New Yorka. V Monakovu je že pela z velikim uspehom. Pevka je — kar je posebno interesantno — popolnoma slepa, pred leti je namreč oslepeala.

* **Bela vrana.** V Varšavi je te dni umri hišni posestnik Edvard Grabinski, ki ni svojim strankam nikdar povišal najemnine. Varšavski listi so mu napisali lepe besede v spomin, njegove stranke pa so zbrale 52 rubljev za dobrodelne namene. — Bog ve ali imamo v Ljubljani kako tako belo vrano?

* **Ljubavna tragedija.** V Monakovu je došel v četrtek neki ljubavni par in se nastanil v nekem hotelu. Zvečer sta oba izvršila samomor.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Piat.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Zelo koristno

je, da votroški sobi Scottove emulzije nikdar ne zmanjka. Malčki prav radi jemljejo smetani podobni preparat, včasih celo tako radi, da ga sami zahtevajo.

Scottova :: :: emulzija

je izvrstno pomirjevalno sredstvo
proti kašlju

in ponovno preizkušeno varstvo proti takopogostemu prehlajenju naših malčkov. Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, vpeljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh. 6
Cena originalni steklenici 2 K 50. Dobi se v vseh lekarnah.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 30 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Mladenič, več slovenskega nemškega in italijanskega jezika želi službo blagajnika ali pisarja. Ponudbe pod št. 100 na „Prvo anončno pisarno.“ 766 3-1

Velika meblavana mesečna soba s posebnim vvhodom eventualno s hrano se takoj odda na Sv. Petra cesti št. 64. 765 2-1

Nova trinadstropna hiša v bližini Zvezde, pripravna za malo obrt, se zaradi rodbinskih razmer cenoupro. Poizve se pri Fr. Čuden v Ljubljani. 681x-1

Prodajniška oprava za specerijsko, galanterijsko in manufakturno blago, dobro ohranjena, večinoma iz hrastovega lesa se cenoupro. Kje, pove Prva anončna pisarna. 731/7-1

Hišo, ki se dobro obrestuje, se prav po ugodnih pogojih prodajo. Polovica kupnine ostane lahko vključena proti malim obrestim. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 62.

Gospod se sprejme na hrano. Kje, pove Prva anončna pisarna. 757 3-1

Mlada naobražena gospica čedne vnvanosti, želi korespondirati v svrhu poznejše možitve z inteligentnim gospodom pod šifro: „Nada 7“ poštno ležeče Ljubljana. 770 1-1

Soba s kuhinjo in pritliklinami se odda za februar. Poizve se: Dunajska cesta št. 11. 769 1-1

Stanovanje s tremi sobami, kuhinjo, pritliklinami ter delom vrta se odda za februarjev termin. Hradeškega vs št. 31. 768 1-1

Preigran glasovir se prodaja za 170 K. Naslov pove „Prva anončna pisarna.“ 767 1-1

Mladenič star 15 let z dežele se želi učiti krojaško obrt. Ponudbe: „Mladenič“ na „Prvo anončno pisarno.“ 771 1-1

Hlev za dva konja in prostor za vozove odda D. Rovšek, Kolodvorska ul. 35. 772 4-1

Fijakarska obrt s koncesijo, dvema vozovoma, s konji ali brez, se iz proste roke prodaja. Naslov pove „Prva anončna pisarna.“

Gospodu, ki je včeraj zjutraj v Gosposki ulici vprašal za sobo, naznanjam, da jo oddam.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšje sredstvo. 5 kg franko K 4-50
3. Novakovič, Ljubljana.

Išče se
družabnik, kateri bi bil pripravljen založiti ca 1500 K za patentiranje neke izvrstne iznajdbe. (V Nemčiji je do sedaj patentovanje že deloma prijavljeno.) Cenjene ponudbe pod „Eliipsa“ na „Prvo anončno pisarno.“ P 682

Prodajalna
z opravo in stanovanjem
se odda takoj v lepem ter jako prometnem kraju blizu kolodvoru ob glavni cesti v najem. Pripravno je za vsako trgovino. Več se poizve v „Prvi anončni pisarni“ Franciškanska ul. 8. P. 661

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.
Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — Ceniki so na razpolago.

Stampilje
vseh vrst za urade, družtva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij.
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Ceniki franko.

O. Bračko
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12
priporoča prave fine
francoske parfume, bogato zalogo rokavic
in vse v to stroko spadajoče predmete v najljepši kakovosti.
Vnajna naročila točno in solidno.

Kavarna Central
sv. Petra nasip št. 37.
Danes in vsak dan
: **KONCERT** :
slovečega tamburaškega zbora „Javor“ iz Zagreba, obstoječega iz 4 dam in 2 gospodov.
Bogati spored sestoji iz narodnih slovenskih popevov in tamburaških glasbenih umotvorov.
Posebnost: „Krasni ženski“, četverspev, ki je povsod vzbujal navdušeno priznanje
Kavarna vso noč odprta.
Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.
K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem
P 675 Štefan Miholič, kavarnar.

Specialna trgovina
finih ročnih del
Toni Jager
V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.
Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje

Modni salon Ivana Schiller

Sv. Petra cesta št. 31 P. 569
priporoča
klobuke v vseh izvršitvah.

Vsa popravila točno in ceno!!
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Čez opoldan odprto.

Med! Pitane gosi.
Vsak dan sveže zaklane 10 funtov velja samo 6 K 50 vin. Čist garantirano naraven čebelen med v pločevinastih dozah 10 funtov 5 K 75 vin. Zadovoljno zajamčeno. I. Kleiner Podwołowczyńska 551 Avstrijsko. P 688

Odda se takoj meblavana
SOBA
Istotako se sprejme več gospodov za dobro hrano. Natančneje se poizve v „Prvi anončni pisarni“, Franciškanska ulica št. 8. P 689

MESO P 686
vsak dan sveže, telečje, ovčje, in prašičje v stegnu, 5 kg samo 480 K po 8 lja franko po poštnem povzetju A. Berkovics Herincse št. 70. Ogersko.

NAŠA ANČKA.
Mična povest v lični obliki, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo 80 h in se dobi v vseh večjih knjigarnah.

Dobro ohranjen pianino
se prodaja eventualno odda v najem. P 685

Mala mesečna SOBA
s posebnim vvhodom se odda takoj v Salendrovi ulici št. 4. P 680

Hiša z vrtom
se takoj cenoupro. Natančneje se poizve v Železniški ulici št. 164. P 655

Lepo pohištvo
se radi selitve cenoupro. K. Hajek Bleiweisova cesta 5. III. uad. P 679

Naznanilo.
V konkurzno maso Mimi Brule na Bledu spadajoče blago v cenilni vrednosti 5054 K, se prodaja en bloc najboljšemu ponudniku ofertnim putem.
Zaloga obstoji iz manufakturnega, galanterijskega in nekaj specerijskega blaga.
Ogleda se pri upravniku mase Jakobu Peternelu, hotelirju na Bledu, kjer je na vpogled tudi cenilni zapisnik.

Ponudbe do 14. decembra 1911.
Ako bi do tega dne ne bilo primerne ponudbe, prodaja se blago na drobno.
Bled, 4. decembra 1911,
P 677
Jakob Peternel
upravnik konkurzne mase.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšje sredstvo. 5 kg franko K 4-50
3. Novakovič, Ljubljana.

Išče se
družabnik, kateri bi bil pripravljen založiti ca 1500 K za patentiranje neke izvrstne iznajdbe. (V Nemčiji je do sedaj patentovanje že deloma prijavljeno.) Cenjene ponudbe pod „Eliipsa“ na „Prvo anončno pisarno.“ P 682

Prodajalna
z opravo in stanovanjem
se odda takoj v lepem ter jako prometnem kraju blizu kolodvoru ob glavni cesti v najem. Pripravno je za vsako trgovino. Več se poizve v „Prvi anončni pisarni“ Franciškanska ul. 8. P. 661

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.
Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — Ceniki so na razpolago.

Stampilje
vseh vrst za urade, družtva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij.
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Ceniki franko.

O. Bračko
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12
priporoča prave fine
francoske parfume, bogato zalogo rokavic
in vse v to stroko spadajoče predmete v najljepši kakovosti.
Vnajna naročila točno in solidno.

Kavarna Central
sv. Petra nasip št. 37.
Danes in vsak dan
: **KONCERT** :
slovečega tamburaškega zbora „Javor“ iz Zagreba, obstoječega iz 4 dam in 2 gospodov.
Bogati spored sestoji iz narodnih slovenskih popevov in tamburaških glasbenih umotvorov.
Posebnost: „Krasni ženski“, četverspev, ki je povsod vzbujal navdušeno priznanje
Kavarna vso noč odprta.
Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.
K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem
P 675 Štefan Miholič, kavarnar.

Specialna trgovina
finih ročnih del
Toni Jager
V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.
Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje

Naznanilo.
V konkurzno maso Mimi Brule na Bledu spadajoče blago v cenilni vrednosti 5054 K, se prodaja en bloc najboljšemu ponudniku ofertnim putem.
Zaloga obstoji iz manufakturnega, galanterijskega in nekaj specerijskega blaga.
Ogleda se pri upravniku mase Jakobu Peternelu, hotelirju na Bledu, kjer je na vpogled tudi cenilni zapisnik.

Ponudbe do 14. decembra 1911.
Ako bi do tega dne ne bilo primerne ponudbe, prodaja se blago na drobno.
Bled, 4. decembra 1911,
P 677
Jakob Peternel
upravnik konkurzne mase.

Ljubljana Minka Horvat Sv. Jakoba trg št. 6
modistinja,
priporoča svojo veliko zalogo damskih klobukov, športnih kap in vseh modistovskih potrebščin. Popravila točno in najceneje.

Proda se zaradi družinskih razmer dobro doča

trgovina

v prometnem kraju. P 613
Natančneje v „Prvi anončni pisarni“, Franciškanska ulica 8.

MINKA KOCJAN
Sv. Petra cesta št. 28.
nasproti „Zlate kaplje“
zaloznica trebušnih pasov v tuk dež. bolnici, se priporoča cenjenim damam v izdelovanje vsakovrstnih najmodernejših steznikov, oprsnikov, životkov, ravnodržalcev, trebušnih pasov, po navodilih gg. zdravnikov. P 659

Posebna soba za pomerjanje. Popravila se radovoljno sprejemajo.

Krasna darila za božič in novo leto!
Raznovrstni najnovejši predmeti, kakor prstani, uhani, broše, verige, obeski, gumbi, doze za cigarete, igle, ure itd. itd. se bodo ob tej priliki prodajali po izredno znižanih cenah ter se za res ugoden nakup najtopleje priporoča najstarejša domača tvrdka

LUD. ČERNE
juvelir, trgovec z urami ter zapri-seženi sodni cenilec
LJUBLJANA, Wolfova ulica 3.

Najcenejša božična prodaja.
6 kosov finih platnenih rjuh brez šiva
150/200 cm velike K 15—
150/220 " " " 18—
30 m finih ostankov " 18—

Vsakovrstni vzorci najboljšega platna za domačo uporabo in nevestne opreme gratis in franko.

Tkalnica bratov KREJCAR,
Dobruška 305, Češko.

Najboljši češki nakupni vir!
Ceno posteljno perje!!
Kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; bolj-šega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velfinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlg., 60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stanovitnim puh. perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 18 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice št. 821, Češko.

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer vogal Marijin trg- Sv. Petra cesta.

Centrala na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.

Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knjižicam, konto-knjižicam in v konto-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. Najkulantnejša izvršitev borznih naročil na vseh tu- in inozemskih trgih. Izplačevanje kuponov in izrebanih vrednostnih papirjev. Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujeja denarja. Denar se dvigne lahko vsak dan brez odpovedi. Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev strogo v okvirju uradnih lastnem zapiranju strank. Brezplačna revizija žrebanih vrednostnih papirjev. Promese k vsem žrebanjem. Ustmena in pisarna pojasnila in sveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

POZOR!

Slavnemu občinstvu vljudno priporočam

kočevski in trboveljski premog

ki velja kočevski na debelo vreča K 1-10, na drobno vreča K 120. Naročila sprejema za kočevski premog edino le P 660

A. STRUPI na Žabjaku št. 11.

POZOR!

L. J. Fröhlich

sobni slikar in pleskarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

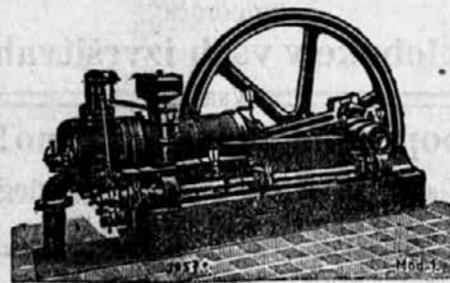
Poštno-hraniliščni račun št. 113.059.

Langen & Wolf, Dunaj, X.

Zastopstvo:

Gabriel Brinšek, Ljubljana

Bielweisova cesta 16.

Fabrikat prve vrste.

Najcenejši obrat. P 605

Originalni „Otto“-motorji.

Goriva: benzin, benzol, sirovo olje, sesalni plin, svetilni plin i. t. d.

Prodanih čez 106.000.

Motorji na sirovo olje, sistem Diesel.

Najcenejše gorivo.

Zahtevajte cenik št. 569.

Naročajte in kupujte „Jutro“ izvod samo 6 v.

Tovarna za sukno

v slovenskem ozemlju izborna vpeljana se iz zasebnih razlogov prostovoljno proda. Resni ponudniki naj se obrnejo na „Prvo anončno pisarno“, Frančiškanska ulica št. 8 pod šifro „Tovarna“.

P 648

IZVIRNI SINGER „66“ ŠIVALNI STROJI

so najboljši za šivanje, vezenje in krpanje.

Najkoristnejše božično darilo

za vsako hišo.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

VOLNO

za športne obleke, čepice itd. v veliki izbi priporoča

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg št. 7.

Največja zaloga ženskih ročnih del.

Zaloga telovadskih oblek.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

POZOR!

Novo

urarsko podjetje

Velika zaloga vseh vrst ur, zlatnine, srebrnine, juvelov, šival. strojev (Pfaff), muzikalnih instrumentov, gramofonov s ploščami in iglami. Najfinejše, najcenejše kvalitete. Popravila vseh vrst ur itd. solidno, točno in ceno. Cenik gratis in franko. P 620

Del. glavica: K 8.000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 26—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitek K 300.000—
Promese srečk za uravnavo Donave a K 16—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitek K 120.000—
Promese ljubljanskih srečk a K 10—	Žrebanje dne 2. januarja 1912	Glavni dobitek K 50.000—
Promese zemljiških srečk II. em. a K 6—	Žrebanje dne 5. januarja 1912	Glavni dobitek K 100.000—

Vse 4 promese skupaj K 58—.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici. Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Šelomburgova ulica št. 7 (nasproti glavni pošti)

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obilgacije, svetovna plačila, prioriteta, čekice itd. — Valute in devize. — Prodaja na vrednostne papirje in blago lahko v javnih oddelkih.

Promese k vsem žrebanjem. Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga. Rentni dovek plačuje banka iz svojega. Na tekoči in širo račun po dogovoru. Zvežna svema z Ameriko.

Akreditivi. Banjalnica.

Eskomptuje menice, devize in fakture — Zavzemanje vrednostnih papirjev proti kurzu izgubl. — Revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. — Stavni krediti. — Rembours-krediti. — Borna naročila.

Inkaso. Filijalka v Opatici.